

Obsluha pojezdých zdvihacích pracovních plošin (kód: 37-070-H)

Autorizující orgán: Ministerstvo práce a sociálních věcí
Skupina oborů: Doprava a spoje (kód: 37)
Týká se povolání: Obsluha zdvihacích pracovních plošin
Kvalifikační úroveň NSK - EQF: 3

Odborná způsobilost

Název	Úroveň
Orientace ve všeobecných pojmech v oblasti pojezdých zdvihacích pracovních plošin	3
Orientace v požadavcích na osoby odpovědné za bezpečnost provozu pojezdých zdvihacích pracovních plošin	3
Orientace v dokladech a technické dokumentaci a v hodnocení technického stavu	3
Orientace v požadavcích na mechanismy pojezdé zdvihací pracovní plošiny	3
Orientace v požadavcích na hydraulická zařízení pojezdé zdvihací pracovní plošiny	3
Orientace v požadavcích na zabezpečovací zařízení pojezdé zdvihací pracovní plošiny	3
Orientace v požadavcích na ovládání a bezpečný provoz pojezdé zdvihací pracovní plošiny	3
Orientace v požadavcích na ochranná pásma venkovních elektrických vedení a postupech při úrazu elektrickým proudem	3
Orientace v zakázaných manipulacích při práci pojezdé zdvihací pracovní plošiny	3
Kontrola pojezdé zdvihací pracovní plošiny před započetím práce	3
Manipulace s pojezdnou zdvihací pracovní plošinou	3

Platnost standardu

Standard je platný od: 10.04.2018

Kritéria a způsoby hodnocení

Orientace ve všeobecných pojmech v oblasti pojízdných zdvihacích pracovních plošin

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat druhy pojízdných zdvihacích pracovních plošin podle konstrukce	Písemné ověření
b) Vysvětlit základní parametry pojízdných zdvihacích pracovních plošin	Písemné ověření
c) Uvést a vysvětlit typické části konstrukce pojízdných zdvihacích pracovních plošin	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v požadavcích na osoby odpovědné za bezpečnost provozu pojízdných zdvihacích pracovních plošin

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vysvětlit odpovědnost za bezpečnost provozu pojízdných zdvihacích pracovních plošin na straně zaměstnavatele	Písemné ověření
b) Vysvětlit odpovědnost za bezpečnost provozu pojízdných zdvihacích pracovních plošin na straně zaměstnance	Písemné ověření
c) Popsat požadavky na dokument "Pracovní systém pojízdných zdvihacích pracovních plošin (PZPP)"	Písemné ověření
d) Vyjmenovat a popsat používané ochranné pracovní prostředky obsluhy pojízdných zdvihacích pracovních plošin	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v dokladech a technické dokumentaci a v hodnocení technického stavu

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat doklady a technickou dokumentaci nutnou k provozu pojízdných zdvihacích pracovních plošin	Písemné ověření
b) Popsat obsah deníku pojízdné zdvihací pracovní plošiny	Písemné ověření
c) Popsat a vysvětlit provádění záznamů do deníku pojízdné zdvihací pracovní plošiny	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v požadavcích na mechanismy pojízdné zdvihací pracovní plošiny

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat a vysvětlit požadavky na pomocný rám pojízdné zdvihací pracovní plošiny	Písemné a ústní ověření
b) Popsat a vysvětlit požadavky na mechanismus otoče pojízdné zdvihací pracovní plošiny	Písemné a ústní ověření
c) Popsat a vysvětlit požadavky na výložník pojízdné zdvihací pracovní plošiny	Písemné a ústní ověření
d) Vysvětlit požadavky na koš pojízdné zdvihací pracovní plošiny	Písemné a ústní ověření
e) Vysvětlit a popsat požadavky na stabilizaci pojízdné zdvihací pracovní plošiny	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v požadavcích na hydraulická zařízení pojízdné zdvihací pracovní plošiny

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat charakteristiku hydraulických pohonů a vysvětlit princip jejich funkce	Písemné a ústní ověření
b) Definovat základní veličiny a závislosti hydraulických systémů	Písemné ověření
c) Popsat a vysvětlit funkci prvků hydraulických systémů	Písemné a ústní ověření
d) Popsat provozní zásady a zásady údržby hydraulických zařízení	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v požadavcích na zabezpečovací zařízení pojízdné zdvihací pracovní plošiny

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat druhy indikujících zařízení	Písemné ověření
b) Popsat druhy omezujících zařízení	Písemné ověření
c) Uvést a popsat druhy dalších vestavěných bezpečnostních zařízení	Písemné ověření
d) Popsat způsoby a požadavky na měření rychlosti větru a stanovit hodnoty pro práci za větru	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v požadavcích na ovládání a bezpečný provoz pojízdné zdvihací pracovní plošiny

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Vyjmenovat a popsat požadavky na ovládání pojízdné zdvihací pracovní plošiny	Písemné a ústní ověření
b) Popsat správná postup obsluhy před zahájením práce	Písemné ověření
c) Popsat správné postupy obsluhy při práci	Písemné ověření
d) Vyjmenovat požadavky na bezpečný transport pojízdné zdvihací pracovní plošiny	Písemné ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v požadavcích na ochranná pásma venkovních elektrických vedení a postupech při úrazu elektrickým proudem

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat a vysvětlit charakteristiku ochranného pásma a hodnoty dle velikosti napětí	Písemné a ústní ověření
b) Vysvětlit účinky elektrického proudu na člověka (příklady přímých a nepřímých účinků elektrického proudu na lidský organismus)	Písemné a ústní ověření
c) Popsat a předvést poskytnutí první pomoci při úrazu elektrickým proudem (postup záchranných prací v závislosti na rozsahu úrazu - vyproštění, ověření životních funkcí, oživovací pokusy, ošetření poranění, přivolání lékařské pomoci)	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Orientace v zakázaných manipulacích při práci pojízdné zdvihací pracovní plošiny

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Popsat základní zakázané manipulace obsluhy pojízdné zdvihací pracovní plošiny	Písemné ověření
b) Popsat a vysvětlit další zakázané manipulace obsluhy pojízdné zdvihací pracovní plošiny	Písemné a ústní ověření

Je třeba splnit obě kritéria.

Kontrola pojízdné zdvihací pracovní plošiny před započetím práce

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést úkony před zahájením práce s pojízdou zdvihací pracovní plošinou	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést vizuální prohlídku a kontrolu pojízdné zdvihací pracovní plošiny	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést funkční zkoušku pojízdné zdvihací pracovní plošiny	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Manipulace s pojízdnou zdvihací pracovní plošinou

Kritéria hodnocení	Způsoby ověření
a) Provést bezpečný nástup a výstup do (z) koše nebo výstup na plošinu (a sestup z plošiny)	Praktické předvedení a ústní ověření
b) Provést podle použité třídy, popř. typu pojízdné zdvihací pracovní plošiny zajištění proti pádu během pobytu v koši (na plošině)	Praktické předvedení a ústní ověření
c) Provést manipulaci s pojízdnou zdvihací pracovní plošinou - pohyb v horizontálním směru k dosažení určeného místa, kde by měla být prováděna práce z plošiny	Praktické předvedení a ústní ověření
d) Provést manipulaci s pojízdnou zdvihací pracovní plošinou - otáčení	Praktické předvedení a ústní ověření
e) Provést manipulaci s pojízdnou zdvihací pracovní plošinou - spouštění	Praktické předvedení a ústní ověření
f) Provést manipulaci - pojezd se zdvihací pracovní plošinou, pokud se jedná o plošinu typu 2 nebo 3 podle ČSN EN 280+A1	Praktické předvedení a ústní ověření
g) Provést záchranu osádky pojízdné zdvihací pracovní plošiny z výšky za použití běžných dostupných prostředků (žebřík, plošina)	Praktické předvedení a ústní ověření
h) Provést ukončení provozu pojízdné zdvihací pracovní plošiny a další potřebné úkony	Praktické předvedení a ústní ověření

Je třeba splnit všechna kritéria.

Organizační a metodické pokyny

Pokyny k realizaci zkoušky

Autorizovaná osoba informuje, které doklady musí uchazeč předložit, aby zkouška proběhla v souladu s platnými právními předpisy.

Před zahájením vlastního ověřování musí být uchazeč seznámen s pracovištěm a s požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci (BOZP) a požární ochrany (PO), o čemž bude autorizovanou osobou vyhotoven a uchazečem podepsán písemný záznam.

Zdravotní způsobilost pro vykonávání pracovních činností této profesní kvalifikace pro obsluhu pojízdné zdvihací pracovní plošiny dle vyhl. č. 79/2013 Sb. je vyžadována a prokazuje se lékařským potvrzením.

Před vlastní zkouškou musí uchazeč absolvovat praktický zácvik obsluhy pojízdné zdvihací pracovní plošiny příslušné skupiny, druhu, typu a způsobu ovládání, který musí doložit písemným dokladem školitele (viz ČSN EN 18893 - školitel musí být kvalifikovaná osoba, která na základě uznaného stupně vzdělání, osvědčení nebo profesního postavení, nebo rozsáhlých znalostí, školení a zkušeností úspěšně prokázala svou schopnost řešit nebo analyzovat problémy spojené s předmětnou věcí, prací nebo projektem).

Zkouška se skládá z písemné části a praktického předvedení a vždy musí být ověřeny všechny kompetence kvalifikačního standardu.

U kompetencí "Orientace ve všeobecných pojmech v oblasti pojízdných zdvihacích pracovních plošin" - "Orientace v požadavcích na osoby odpovědné za bezpečnost provozu pojízdných zdvihacích pracovních plošin" - "Orientace v dokladech a technické dokumentaci a v hodnocení technického stavu" - "Orientace v požadavcích na mechanismy pojízdné zdvihací pracovní plošiny" - "Orientace v požadavcích na hydraulická zařízení pojízdné zdvihací pracovní plošiny" - "Orientace v požadavcích na zabezpečovací zařízení pojízdné zdvihací pracovní plošiny" - "Orientace v požadavcích na ovládání a bezpečný provoz pojízdné zdvihací pracovní plošiny" - "Znalost požadavků na ochranná pásma venkovního el. vedení a postupech při úrazu el. proudem" - "Znalost zakázaných manipulací s pojízdnou zdvihací pracovní plošinou" bude pro uvedená kritéria použito písemné ověření formou písemného testu. Musí být dodržena následující pravidla:

A. Zájemce o autorizaci vypracuje soubor 162 testových otázek zaměřených na ověření znalostní složky vybraných způsobilostí popsanych kritérií hodnocení následovně:

Kompetence "Orientace ve všeobecných pojmech v oblasti pojízdných zdvihacích pracovních plošin" 16 otázek

Kompetence "Orientace v požadavcích na osoby odpovědné za bezpečnost provozu pojízdných zdvihacích pracovních plošin" 12 otázek

Kompetence "Orientace v dokladech a technické dokumentaci a v hodnocení technického stavu" 12 otázek

Kompetence "Orientace v požadavcích na mechanismy pojízdné zdvihací pracovní plošiny" 22 otázek

Kompetence "Orientace v požadavcích na hydraulická zařízení pojízdné zdvihací pracovní plošiny" 22 otázek

Kompetence "Orientace v požadavcích na zabezpečovací zařízení pojízdné zdvihací pracovní plošiny" 14 otázek

Kompetence "Orientace v požadavcích na ovládání a bezpečný provoz pojízdné zdvihací pracovní plošiny" 30 otázek

Kompetence "Znalost požadavků na ochranná pásma venkovního elektrického vedení a postupů při úrazu el. proudem" 12 otázek

Kompetence "Znalost zakázaných manipulací s pojízdnou zdvihací pracovní plošinou" 22 otázek

Testové otázky budou sestaveny ze tří odpovědí, z nichž právě jedna je správná. Všechny otázky jsou bodově rovnocenné.

B1. Pro každé kritérium musí existovat nejméně 3 otázky.

Autorizovaná osoba zajistí pro každého uchazeče test vygenerovaný náhodným výběrem. V každém testu musí být zahrnuto vždy 50 % otázek z každé kompetence, tj. v následujícím rozsahu pro jednotlivé kompetence:

Kompetence "Orientace ve všeobecných pojmech v oblasti pojízdných zdvihacích pracovních plošin" 8 otázek

Kompetence "Orientace v požadavcích na osoby odpovědné za bezpečnost provozu pojízdných zdvihacích pracovních plošin" 6 otázek

Kompetence "Orientace v dokladech a technické dokumentaci a v hodnocení technického stavu" 6 otázek

Kompetence "Orientace v požadavcích na mechanismy pojízdné zdvihací pracovní plošiny" 11 otázek

Kompetence "Orientace v požadavcích na hydraulická zařízení pojízdné zdvihací pracovní plošiny" 11 otázek

Kompetence "Orientace v požadavcích na zabezpečovací zařízení pojízdné zdvihací pracovní plošiny" 7 otázek

Kompetence "Orientace v požadavcích na ovládání a bezpečný provoz pojízdné zdvihací pracovní plošiny" 15 otázek

Kompetence "Znalost požadavků na ochranná pásma venkovního elektrického vedení a postupů při úrazu el. proudem" 6 otázek

Kompetence "Znalost zakázaných manipulací s pojízdnou zdvihací pracovní plošinou" 11 otázek

B2. Pro jednotlivé vygenerované testy:

Každý uchazeč má ve svém testu pro každé kritérium alespoň jednu otázku.

B3. Pro úspěšné splnění požadavku testu:

Za úspěšné splnění testu se považuje 75% a více správně zodpovězených otázek s tím, že pro každou kompetenci musí být správně zodpovězeno alespoň 50 % otázek.

V případě nedosažení tohoto počtu bude zkouška ukončena jako neúspěšná.

C. U kompetence "Kontrola pojízdné zdvihací pracovní plošiny před započítáním práce" a "Manipulace s pojízdnou zdvihací pracovní plošinou" bude provedeno praktické předvedení s ústní obhajobou.

U všech kritérií musí být předveden správný postup při současném dodržení zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při práci.

Výsledné hodnocení

Zkoušející hodnotí uchazeče zvlášť pro každou kompetenci a výsledek zapisuje do záznamu o průběhu a výsledku zkoušky. Výsledné hodnocení pro danou kompetenci musí znít „splnil“ nebo „nesplnil“ v závislosti na stanovení závaznosti, resp. nezávaznosti jednotlivých kritérií u každé kompetence. Výsledné hodnocení zkoušky zní buď „vyhověl“, pokud uchazeč splnil všechny kompetence, nebo „nevyhověl“, pokud uchazeč některou kompetenci nesplnil. Při hodnocení „nevyhověl“ uvádí zkoušející vždy zdůvodnění, které uchazeč svým podpisem bere na vědomí.

Počet zkoušejících

Zkouška probíhá před jednou autorizovanou osobou; zkoušejícím je jedna autorizovaná fyzická osoba s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci anebo jeden autorizovaný zástupce autorizované podnikající fyzické nebo právnické osoby s autorizací pro příslušnou profesní kvalifikaci.

Požadavky na odbornou způsobilost autorizované osoby, resp. autorizovaného zástupce autorizované osoby

Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby musí splňovat alespoň jednu z následujících variant požadavků:

- a) Střední vzdělání s výučním listem v oboru strojírenství a min. 5 let odborné praxe v oblasti zdvihacích zařízení. Dále musí být nejméně 5 let držitelem osvědčení revizního technika zdvihacích zařízení, vydaného dle zákona č. 174/1968 Sb.
- b) Střední vzdělání s maturitní zkouškou v oboru strojírenství a min. 5 let odborné praxe v oblasti zdvihacích zařízení. Dále musí být nejméně 5 let držitelem osvědčení revizního technika zdvihacích zařízení, vydaného dle zákona č. 174/1968 Sb.
- c) Vysokoškolské vzdělání se zaměřením na strojírenství a min. 5 let odborné praxe v oblasti zdvihacích zařízení. Dále musí být nejméně 5 let držitelem osvědčení revizního technika zdvihacích zařízení, vydaného dle zákona č. 174/1968 Sb.

Další požadavky:

- Autorizovaná osoba, resp. autorizovaný zástupce autorizované osoby, která nemá odbornou kvalifikaci pedagogického pracovníka podle zákona č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo nemá odbornou kvalifikaci podle zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách a o změně a doplnění dalších zákonů (zákon o vysokých školách), ve znění pozdějších předpisů, nebo praxi v oblasti vzdělávání dospělých (včetně praxe z oblasti zkoušení), nebo nemá osvědčení o profesní kvalifikaci 75-001-T Lektor dalšího vzdělávání, může být absolventem přípravy zaměřené zejména na praktickou aplikaci části první, hlavy III a IV zákona č. 179/2006 Sb., o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání a o změně některých zákonů (zákon o uznávání výsledků dalšího vzdělávání) ve znění pozdějších předpisů, a přípravy zaměřené na vzdělávání a hodnocení dospělých s důrazem na psychologické aspekty zkoušení dospělých v rozsahu minimálně 12 hodin.
- Autorizovaná osoba musí být schopna organizačně zajistit zkušební proces včetně vyhodnocení na PC a vydání jednotného osvědčení (stačí doložit čestným prohlášením).

Žadatel o udělení autorizace prokazuje splnění požadavků na odbornou způsobilost předložením dokladu nebo souboru dokladů o získání odborné způsobilosti autorizujícímu orgánu nebo jiným postupem stanoveným autorizujícím orgánem.

Vzor žádosti o autorizaci naleznete na stránkách autorizujícího orgánu: Ministerstvo práce a sociálních věcí, www.mpsv.cz.

Nezbytné materiální a technické předpoklady pro provedení zkoušky

A) Autorizovaná osoba musí disponovat uvedenými normami v platném znění:

- ČSN ISO 18893
- ČSN EN 280

B) Materiálně-technické vybavení

- pojízdná zdvihací pracovní plošina stejné skupiny, druhu, typu a způsobu ovládání, na kterou byl uchazeč zacvičen
- bezpečnostní zachycovací postroj a vhodný spojovací prostředek
- anemometr k měření rychlosti větru
- psací potřeby a osobní ochranné prostředky (ochranná přilba, pracovní oděv, ochranné rukavice, pracovní obuv)

K žádosti o udělení autorizace žadatel přiloží seznam svého materiálně-technického vybavení dokládající soulad s požadavky uvedenými v hodnoticím standardu pro účely zkoušky. Pokud žadatel bude při zkouškách využívat materiálně-technické vybavení jiného subjektu, přiloží k žádosti o udělení nebo prodloužení platnosti autorizace smlouvu (popřípadě smlouvy) umožňující jeho užívání po dobu platnosti autorizace.

Doba přípravy na zkoušku

Uchazeč má nárok na celkovou dobu přípravy na zkoušku v trvání 20 minut. Do doby přípravy na zkoušku se nezapočítává doba na seznámení uchazeče s pracovištěm a s požadavky BOZP a PO.

Doba pro vykonání zkoušky

Celková doba trvání vlastní zkoušky jednoho uchazeče (bez času na přestávky a na přípravu) je 6 až 8 hodin (hodinou se rozumí 60 minut). Zkouška může být rozložena do více dnů.

Autoři standardu

Autoři hodnoticího standardu

Hodnoticí standard profesní kvalifikace připravila SR pro vyhrazená zařízení, ustavená a licencovaná pro tuto činnost HK ČR a SP ČR.

Na tvorbě se dále podílely subjekty zastoupené v pracovní skupině:
Společenstvo techniků zdvihacích zařízení, z. s.